

Batxillerat en Ciències Religioses

Patrologia

- **Titulació:** Batxillerat en Ciències Religioses (virtual)
- **Modalitat:** Iscreb Virtual
- **Semestre:** 2n | **ECTS:** 4
- **Àrea:** Teologia | **Període lectiu:** 1r semestre
- **Professorat:** [Llic. Josep Sastre i Portella](#) | **Llengua:**

Justificació

Aquest curs de Patrologia vol ajudar a conèixer la literatura teològica cristiana dels primers segles, que és a la base d'altres tractats de la Teologia.

Amb un sol curs és impossible aprofundir tots els autors, per això, el curs vol ser un "per fer gana" en voler conèixer els primers autors cristians.

Requisits i orientacions prèvies

Cap

Competències i Objectius

COMPETÈNCIES

1.- Competències transversals:

1.1.- Instrumentals:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi
- Capacitat d'organització i planificació
- Coneixements bàsics de la professió

1.2.- Competències Interpersonals:

- Capacitat crítica i autocrítica
- Habilitats interpersonals
- Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat

1.3.- Competències sistemàtiques:

- Capacitat d'aplicar els coneixements a la pràctica

- Aprenentatge
- Motivació per la qualitat

2.- Competències Específiques del Batxillerat en Ciències Religioses.

2.1.- "Saber":

- Plantejament de la dimensió del "sentit" i la seva integració en la "dimensió religiosa" des d'una perspectiva universitària i interdisciplinària.
- Integració dels fonaments bíblico-teològic del missatge cristià
- Coneixement i aprofundiment en la teologia cristiana des de les diverses dimensions: intel·lectual, cultural, històrica.

2.2.- "Saber fer":

- Desenvolupament de la capacitat crítica respecte d'un objecte d'estudi determinat.
- Capacitat de comprendre, relacionar i situar-se críticament davant d'idees, valors, actituds.
- Capacitat per relacionar i transferir els coneixements teòrics a situacions pràctiques
- Capacitat de transmetre de forma organitzada i coherent els coneixements adquirits.

2.3.- "Ser":

- Fonamentació de la pròpia experiència de fe i la seva incidència en la realitat.
- Assumir valors, actituds i sensibilitats d'acord amb el missatge cristià.
- Sensibilitat envers la diversitat d'opinions, pràctiques i estils de vida.
- Saber percebre, pensar, jutjar, triar i actuar a favor dels drets de les persones assumint els deures del propi compromís.

3.- Competències Específiques de Teologia:

- Coneixements dels fonaments de la teologia cristiana: Déu, Crist, revelació, fe i raó, Escriptura, Magisteri, comunitat eclesial.
- Coneixement crític, rigorós, actualitzat i contextualitzat de les categories teològiques fonamentals del missatge cristià.
- Comprensió de l'articulació sistemàtica de les categories teològiques en el tot raonablement coherent del missatge cristià.
- Coneixement i comprensió pràctica del mètode emprat en l'elaboració del coneixement teològic.

OBJECTIUS

Mostrar l'obra teològica dels pares de l'Església a partir del coneixement de la seva biografia, les seves aportacions teològiques i la lectura dels seus textos.

Continguts

CONTINGUT

INTRODUCCIÓ

- Les fonts de la Patrologia
- Què és la Patrologia?
- Els Pares de l'Església
- Patrologia, Patrística, Història del Dogma.

SEGLES I i II

- UNITAT 1: El segle I i II: Una Església necessitada de líders. El primer impacte amb el pensament grec.
- Les primeres persecucions
- Un Messies terrenal?
- Una segona vinguda celestial
- El judeocristianisme i la seva literatura

UNITAT 2.

- El gnosticisme
- El primer impacte amb el pensament grec.

- Altres heretgies i tendències herètiques: Montà, Marció, Valentí.
- Problemes cristològics del segle II: Ebionisme, Docetisme.
- Ignasi d'Antioquia

UNITAT 3: El primer impacte de l'ortodòxia amb el pensament grec.

- La situació dels cristians en la societat.
- Els Apologistes
- Justí
- Obres i autors
- Els Pares Apostòlics
  - o Climent de Roma
  - o Hermas
- Ireneu de Lió
- L'impacte amb Alexandria.
- La cristologia

EL SEGLE III

UNITAT 4

- El neoplatonisme
- Orígenes
- Heretgies i tendències herètiques
- Els Pares i l'Escriptura

UNITAT 5

- El naixement de la teologia llatina
- Hipòlit de Roma
- Tertul·lià de Cartago
- Cebrià de Cartago.

EL SEGLE IV: L'EDAT D'OR

UNITAT 6

- La iniciació cristiana: les catequesis baptismals i les mistagògiques.
- Tornada a l'esquerra: Arius d'Alexandria.
- El primer Concili ecumènic: Nicea,
- Tornada a la dreta: Atanasi d'Alexandria
- Escrúpols a l'Orient: l'escàndol de l'homoousios.
- El final de la controvèrsia: de Nicea a Constantinoble.

UNITAT 7

- El monaquisme. La literatura monàstica.
- Basili, Gregori de Nacianç, Gregori de Nissa, Joan Crisòstom,, Ambròs de Milà, Jeroni.

EL SEGLE V

UNITAT 8 : La gràcia a l'Occident. L'aventura cristològica a l'Orient.

- Agustí d'Hipona
- El cisma donatista
- Pelagi
- L'apol·linarisme
- Nestori
- Ciril d'Alexandria
- El tercer Concili ecumènic: Èfes (431).
- El monofisisme d'Eutiques.
- El quart Concili: Calcedònia (451).

ELS SEGLES VI, VII EL DECLINAMENT I FINAL

UNITAT 9

- La indestructurabilitat del monofisisme.
- Sever d'Antioquia.
- La indestructurabilitat del nestorianisme.

- El cinquè Concili: Constantinopolità II (553)

UNITAT 10

- Gregori el Gran.
- El VI Concili ecumènic: Constantinopolità III (680-681)
- Màxim el confessor.

Final de l'època patristica

Metodologia i Avaluació

METODOLOGIA

La assignatura es planteja en règim d'Avaluació Continua i sense prova final.

El professor procura el tema amb unes indicacions de lectura i un qüestionari a respondre. Aquest pot ser tan ampli com l'alumne estigui interessat en aprofundir el tema i segons els seus interessos.

A la pàgina de Patrologia hi haurà els textos que es demana de comentar o analitzar i, si més no, les adreces electròniques on es poden trobar.

La distribució aproximada del treball/estudi de l'assignatura serà tal com segueix:

El seguiment i estudi del programa de l'assignatura demana una implicació del 70% de temps de l'assignatura. Altres recursos com participació, treball individual, jornades presencials, activitats extra-aula.... 30% del temps de l'assignatura.

AVALUACIÓ

1. S'avaluaran els exercicis lliurats segons un calendari establert.
2. Es valorarà especialment: l'ús adequat i argumentat dels conceptes treballats; un redactat clar i ben estructurat; la capacitat de fer un aprenentatge significatiu, relacionant els nous conceptes amb els ja integrats anteriorment.

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA

Al llarg del curs s'aniran proporcionant els textos que calguin, o les adreces on es poden trobar a Internet. Serà bo tenir a mà:

Un manual de Història de l'Església, com per exemple:

LORTZ, JOSEPH, *Historia de la Iglesia*, vol I, Madrid: Cristiandad 2008.

DANIELOU, J., - MORROU, H., *Nueva Historia de la Iglesia*, vol I, Madrid: Cristiandad.

Un manual de Patrologia, com per exemple:

TREVIJANO, *Patrología*, Madrid: BAC 1994. Aquesta obra és molt manejable.

QUASTEN, J., *Patrología*, vol I, II, III, Madrid: BAC 1991. Aquesta obra aporta molta informació sobre cadascun dels autors....